

MO. & N. 101/276 1947

Juhtotyö 9.11.47

Muinaistieteellinen Toimikunta

Historiallinen osasto.

Kertomus Suomenlinnan museon alueelle ajalla 5/5 - 6/9 1947 suoritetuista muurien korjaus y.m. töistä.

Pääasiallisimmat korjaus- ja entisöimis- y.m. työt suoritettiin Kustaanmiekalla etupäässä linnake Lantingshausenissa ja lähettyvil- lä olevissa linnakkeissa.

Linnake tai Bastion Lantingshausenin päällä oleva n.s. rintavar- rusmuuri oli sota-aikana pahoin säretty ja väkivalloin purettu. Muurin ulkoreunan listakivet oli mm. revitty pois paikoiltaan ja kuljetettu mikä minnekin ympäri aluetta sekä käytetty, kuten muuri- kivetkin ilmatorjuntakorsujen rakennusaineena. Linnakkeiden päällä ollut peitemaa oli siirretty ja käytetty e.m. korsujen peittämiseen.

Korjaustöiden alettua purettiin korsut ensimmäiseksi ja kaive- vettiin mullan seasta muuri- ja listakivet esiin. Tavallaan linnak- keen päällä oleva n. 142 m. pituisen ja n. 170 cm. korkuisen rinta- varustuksen sisäsivu (monessa kohdassa yli metrin vahvuudelta) muu- rattiin suurelta osalta harmaakivistä uudelleen ja samalla osit- tain korjattiin. Saman linnakkeen ulkosivun muurin n. 142 m. pitui- sen yläreunan listakivet, jotka olivat suurimmalta osalta, kuten e. m. poistettu muurattiin uudelleen paikoilleen. Mainitun linnakkeen Kuninkaan-portin puoleinen merelle päin antava muurin terävä ulko- kulman yläosa muurattiin uudelleen ja korotettiin entiseen korkeu- teensa tekemällä siihen uusia n.s. kärkikiviä. Linnake Lantingshau- senin merenpuoleisesta päästä länteen päin jatkuvaan matalampaan noin 10 - 11 m. pituseen muurin yläosaan muurattiin uudelleen kah- denkertaiset listakivet ja niiden päälle 20 - 30 cm. korkuinen kivi- reunus. Samassa muurissa listojen alipuolella korjattiin muuris- sa useita sortumaisillaan olevia kohtia. Tämän muuriosan listaki- vet jouduttiin keräämään ympäri Suomenlinnaa. Muurille johtavasta

portaikosta otettiin listakivistä tehtyjä askelkiviä, joiden tilalle tehtiin tavallisesta kivistä uudet askelkivet. Tämän portaikon lähetyvillä oikaistiin ja vahvistettiin laastilla eräs pahasti pullistunut ja sortumaisillaan oleva noin 3 m. korkea muurinkulmaus. Samoissa muuriryhmissä kaksi sortunutta holvia muurattiin uudelleen ja kahdessa osittain sortuneissa holveissa tehtiin korjausmuurauksia. Samojen linnakkeiden sivumuureissa uusittiin ja korjattiin n. 50 m². suuruisen alue muurien sivuja.

Kuninkaan portin yläpuolella olevissa muurien osissa tehtiin pienempiä korjauksia. Linnake Lantinghausenin rintavarustuksen päällystä peitettiin noin 30 - 40 cm. vahvuisella maakerroksella, jonka työn suorittivat sotilasosastot.

Kustaanmiekalla olevassa linnake Carpelanissa korjattiin sinne tultaessa oikealla olevan muurinnurkan alaosa y.m.

Susisaarella linnake Dygd'issä korjattiin salmen puoleinen korkea terävä muurinnurkka laastilla vahvistaen. Saman nurkkauksen lähetyvillä korjattiin myös sivumuureja.

Museorakennuksen ovipieliuuria korjattiin myös työvaiheen aikana.

Kuninkaanporttiin tehtiin parruista ja lankuista nostosilta ja sulkuportti, jotka yhdistettiin toisiinsa paksuilla ketjuilla porttikäytävän sivumuurien yläreunan varassa olevan paksusta tukista tehdyn vintturin kautta siten, että vintturitukkia kiertämällä nostosilta ja sulkuportti samalla vintturin kiertämisellä aukenee ja sulkeutuu. Nostosilta ja sulkuportti tehtiin kokonaan uudestaan, sillä entisistä porteista oli jällellä ainoastaan joi-takin pieniä rautoja ja muureissa porttien ja vintturitukin akseli-tappien kolot. Nostosillan aukon yläpuolelle tehtiin myös uudestaan aukkoa peittävät puurakennelmat. Nostosilta, portti ja edellä mainitut puurakennelmat tervattiin tavallisella puutervalla. Nostosillan ja sulkuportin työssä tuotti kovin suuria vaikeuksia tarvittavien erikoislaatuisten puutavarain ja tarvittavien rautojen

hankinta. Muunmuassa ketjut noin 60 - 80 kg. ja tarvittavat 6" n.s. täkkiruuvit noin 25 kpl. otettiin Kansallismuseossa olevassa Rakennushallinnon varastosta. (Näistä tavaroista ei ole vielä suoritettu korvausta.)

OVia ja portteja korjattiin m.m. linnake Carpelanissa, Vreessä y.m.

Töiden loputtua tehtiin tarpeelliset siivous- y.m. jälkityöt.

Helsingissä, marraskuun 4 p:nä 1947.

O. & Tiivistä
.....